

Elektronisk fakturering i mikroföretag

Mario Kronman

Examensarbete

Utbildningsprogrammet för Företagsekonomi

Åbo 2013

Examensarbete

Författare: Mario Kronman

Utbildningsprogram och ort: Företagsekonomi, Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Redovisning

Handledare: Timo Kerke

Titel: Elektronisk fakturering inom mikroföretag

Datum 13.5.2013

Sidantal 39

Bilagor 1

Abstrakt

Detta examensarbete handlar om elektronisk fakturering och vilken syn mikroföretag har på det. Arbetet tar upp vad mikroföretag anser vara det svåra med elektronisk fakturering och hurudan information de har fått om elektronisk fakturering. Undersökningen riktar sig främst till företag.

Teorin i arbetet behandlar små och medelstora företag, elektronisk fakturering, standarder och marknadskommunikation. Arbetet tar upp den teori som är relevant för undersökningen.

Den empiriska delen består av en kvalitativ undersökning som är gjord genom att intervjua tre olika företag. Undersökningen utfördes på tre olika sätt, en gjordes på plats, en per telefon och en per e-post. Alla intervjuer följdes upp med telefonsamtal och frågor om respondenterna kommit längre med att övergå till elektronisk fakturering

Undersökningen visade att det ännu kommer att ta lång tid innan övergången till elektronisk fakturering finns hos alla företag. Det är främst på grund av brist på tid och för lite kunskap om ämnet som leder fram till att många företag inte vågar ta sig an den elektroniska faktureringen.

Språk: Svenska

Nyckelord: Elektronisk fakturering, elektronisk faktura, e-faktura, e-fakturering, standarder, mikroföretag

Research work

Authors: Mario Kronman

Degree Programme: Business Administration, Turku

Specialization: Accounting

Supervisors: Timo Kerke

Title: Electronic invoicing in micro-enterprises

Date 13.5.2013

Number of pages 39

Appendices 1

Abstract

This research work is about electronic invoicing and which opinion micro-enterprises have on it. This work brings up what micro-enterprises finds being the hard part with electronic invoicing and what kind of information they have got about electronic invoicing. The research is primarily aimed to companies.

The scientific part processes subjects such as small and medium enterprises, electronic invoicing, standards and market communication. The theory of the work is relevant to the research.

The empirical part consists of a qualitative research which is made by interviewing three different companies. The interviews were made in three different ways. One face to face, on by phone and one was done per mail. All interviews were followed up by calling to the respondents and checking up if the companies had gotten any longer in the process of starting to send invoices electronically.

The study showed that it is still going to take a long time before all companies have made the transition to electronic invoicing. It is mainly because of lack of time and too little knowledge of the subject leading up to that many companies don't dare to take on electronic invoicing yet.

Language: Swedish Keywords: Electronic invoicing, electronic invoice, e-invoice, e-invoicing, standards, micro-enterprises

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Problem.....	2
1.2	Syfte.....	2
1.3	Avgränsningar och mål.....	2
1.4	Litteraturgenomgång och motiveringar.....	3
2	Mikroföretag.....	4
3	Elektronisk fakturering.....	5
3.1	Definition på faktura.....	5
3.2	Elektronisk faktura.....	8
3.3	Den elektroniska faktureringsprocessen.....	10
3.3.1	Business to customer.....	11
3.3.2	Business to business.....	11
3.4	Fördelar med elektronisk fakturering.....	12
3.5	Nackdelar med elektronisk fakturering.....	13
3.6	Standarder.....	14
3.6.1	Finvoice.....	14
3.6.2	ISO 20022.....	15
3.6.3	Övriga standarder.....	16
4	Orsaker till varför elektronisk fakturering behövs.....	16
4.1	SEPA.....	17
4.2	Sekretess.....	18
4.3	Miljövänligt.....	18
5	Ta i bruk elektronisk fakturering.....	19
5.1	Börja betala elektroniska fakturor.....	20
5.2	Marknadskommunikation.....	21
6	Undersökning.....	23
6.1	Metodbeskrivning.....	23
6.2	Validitet och reliabilitet.....	23
6.3	Intervju.....	24
7	Resultat.....	25
7.1	Företag A.....	25
7.2	Företag B.....	26
7.3	Företag C.....	28
8	Analys.....	29
9	Slutsats.....	33
10	Kritisk granskning.....	33

11 Avslutning	34
Källförteckning	36

Bilaga 1

Intervju

1 Inledning

I dagens samhälle börjar all redovisning bli mer och mer elektronisk och det har då främst att göra med att Internets användningsområden utökas. Många, bland annat jag själv, föredrar att ha att göra med företag var allt kan göras över nätet och ingen annan kontakt behövs. För företag betyder detta därför att man måste följa utvecklingen så att inte kunder går förlorade. Internet sparar tid, både för kunder och för företagen, och tid är pengar.

Vad en faktura är bör de flesta veta även om räkning kanske är ett vanligare ord för privatpersoner. En elektronisk faktura eller nätfaktura tror jag också de flesta av oss har börjat höra allt mer om, men vad betyder och innebär egentligen en elektronisk faktura? Detta tror jag att ännu är ganska så oklart för många, därför vill jag ta reda på detta så att fler och fler skall kunna lära sig och börja använda sig av e-fakturor.

Jag har själv inte någon erfarenhet av e-fakturering men det verkar intressant. Jag kommer därför att kunna ta mig an detta arbete på samma sätt som någon som skulle vilja övergå till e-fakturering men inte vet hur de skall gå till väga.

Jag börjar med att gå igenom vad som räknas som ett mikroföretag. Därefter kommer jag att gå igenom vad en faktura och en elektronisk faktura är och också mera om elektroniska fakturor och olika sätt att använda sig av dem. Detta kommer jag att ta reda på genom att leta fakta i böcker och på internet, dessutom kommer jag att försöka få kontakt med någon bank för att se om jag kan få någon information som man inte får reda på någon annanstans.

Dessutom kommer jag ta reda på vad lagen säger om elektronisk fakturering, t.ex. om det skiljer sig något från vanliga fakturor eller om lagstiftningen är likadan. I den sista delen av min teori kommer jag att undersöka och observera hur bankerna försöker nå sina kunder genom ett marknadsföringsperspektiv. För att jag vill se hur aktiva bankerna är med att få sina kunder att bli medvetna om elektronisk fakturering.

I den praktiska delen av undersökningen kommer jag att använda mig av en kvalitativ undersökningsmetod, eftersom jag vill få ingående svar av de företag jag intervjuar. Jag har tänkt intervjua tre mikroföretag som ännu inte har börjat med elektronisk fakturering.

1.1 Problem

Tidsbrist är en orsak till att internet är bra att använda för företag, men hur skall man smärtfritt övergå till att använda internet i allt större grad? För att spara tid i framtiden krävs att man använder mera tid före för att man skall lära sig hantera förändring. Detta kan vara ett problem för mikroföretag på mindre orter.

Det blir allt vanligare med elektronisk fakturering och inom en snar framtid kommer man troligen att bli tvungen att använda sig av elektroniska fakturor. Detta kommer att påverka alla företag, och för mikroföretag kommer det att bli speciellt utmanande att utföra en förändring, eftersom det inte finns samma ekonomiska resurser att anställa ny personal som kan systemet och på det sättet få igenom en förändring snabbt. Därför tror jag att det kommer att ta tid innan mikroföretag har övergått till att använda sig av elektronisk fakturering.

1.2 Syfte

Huvudsyftet med undersökningen är att ta reda på vad mikroföretag på en mindre ort vet om elektronisk fakturering. Undersökningen kommer att behandla hur mikroföretagare ser på elektronisk fakturering för att helt enkelt se vilken kunskap som finns hos mikroföretagarna i dagens läge.

Ett bisyfte i undersökningen är att ta reda på hur mikroföretagarna har fått information om hur de ska övergå till elektronisk fakturering och om företagarna har ansett informationen vara tillräcklig.

Jag vill också ta reda på hur man skulle kunna förbättra företagens kunskaper om elektronisk fakturering och försöka komma fram till hur man kunde få flera mikroföretag att börja använda sig av elektronisk fakturering.

Jag hoppas att företagare som planerar att börja använda sig av elektronisk fakturering kan läsa mitt arbete och kunna se vilken nytta elektronisk fakturering gör för företagen.

1.3 Avgränsningar och mål

Undersökningen kommer att behandla mikroföretag eftersom det enligt mig kan främst är den här sortens företag som upplever den största utmaningen till att övergå till elektronisk

fakturerings. Undersökningen kommer att avgränsas till en mindre ort, som är min hemort Kristinestad i Österbotten, detta eftersom jag av erfarenhet vet att elektronisk fakturering inte är så utbredd där.

Jag har främst tänkt att arbetet ska handla om hur mikroföretag tar emot och skickar elektroniska fakturor. Som ett nygrundat mikroföretag så kan det vara bra att veta hur man enklast tar i bruk e-fakturering och det enklaste sättet är att man till en början använder sig av samma principer som en privatperson. Många mikroföretag på mindre orter hanterar också sina räkningar på samma sätt som privatpersoner och därför kommer jag också att ta upp information om hur det påverkar privatpersoner. Även om huvudsaken är att ta upp elektronisk fakturering för företag så ser jag det ändå som betydande information att ta upp elektronisk fakturering från hur privatpersoners perspektiv.

Små företag använder oftast sig av samma system som privatpersoner, alltså att hantera den elektroniska faktureringen via nätbanken. Större företag brukar använda sig av en fil som tar emot fakturorna direkt till ekonomisystemet. (Svenska Bankföreningen 2011) Därför kommer främst undersökningen handla om bankernas system Finvoice och bankernas inblandning inom elektronisk fakturering framom andra instanser.

Målgruppen är företag som har tänkt börja använda sig av elektronisk fakturering men också att sådana som inte har tänkt på det ännu skall bli intresserade av det. För att uppmärksamma dem om att elektronisk fakturering troligen kommer att bli obligatoriskt i framtiden.

1.4 Litteraturgenomgång och motiveringar

Det finns ganska litet litteratur om ämnet på svenska i Finland, och eftersom lagstiftningen är olika i Finland och i Sverige så kan jag inte bara använda mig av svenskspråkig litteratur. Jag kommer dock att använda mig av utländsk information i någon form men jag kommer då att granska den noggrant så att lagstiftningen i de fallen stämmer med den finska lagstiftningen.

EU har även speciella direktiv i hanteringen av elektronisk fakturering som jag kommer att försöka hitta information om. Detta sker mest i form av EU:s lagstiftning och olika förordningar.

Jag hoppas också kunna få tag på broschyrer från banker som behandlar e-fakturering och då förhoppningsvis på svenska också.

Även finlex.fi kommer jag att använda mig av så att jag kan se vad lagstiftningen säger om faktureringen i Finland. Även andra internetsidor kan visa sig vara viktiga när man söker information om lagstiftningen.

Jag hittade några böcker som jag kunde använda mig av i mitt arbete även om inte alla var så nya. De äldre måste jag granska speciellt noggrant eftersom detta är ett ämne som uppdateras ofta nuförtiden. Det skulle därför ha varit bra att hitta nytryckt teori att använda sig av, men även de kan vara föråldrade när den elektroniska utvecklingen sker så snabbt.

Eftersom det sker framsteg på detta område hela tiden så kommer nätkällor att vara min viktigaste litteratur. Det är det enda sättet att hitta så ny litteratur om ämnet som möjligt. Med nätkällorna måste man vara försiktig så att källorna verkligen är pålitliga och trovärdiga.

2 Mikroföretag

Mikroföretag, som undersökningen handlar om, hör till den grupp som av EU kallas Små och medelstora företag. Ett företag måste uppfylla vissa kriterier för att kunna anses vara mikroföretag, småföretag eller medelstora företag. Dessa företag definieras enligt deras personalstyrka, balansomslutning och omsättning. Nedan har jag tagit upp vilka de olika kriterierna inom EU är.

Enligt EU kommissionens rekommendation 2003/361/EG gjord den 6 maj 2003 delas små och medelstora företag upp i tre olika grupper. Dessa kategorier är medelstora företag, små företag och mikroföretag.

- Till medelstora företag hör företag som har färre än 250 anställda med en omsättning som inte överstiger 50 miljoner euro eller en balansomslutning på mindre än 43 miljoner euro per år.
- Små företag har färre än 50 anställda och en omsättning eller balansomslutning som är mindre än 10 miljoner per år.

- Mikroföretag definieras som ett företag som sysselsätter färre än 10 personer och som har en omsättning eller balansomsättning på under 2 miljoner euro per år.

Företagen kan förlora sin status först när man har passerat under gränsen för den mindre kategorin två räkenskapsår i följd. T.ex. ett företag som har haft en omsättning på 11 miljoner euro och 12 anställda under en längre tid övergår från sin status som småföretag till mikroföretag först då företaget haft en omsättning under två miljoner euro och/eller under 10 anställda två räkenskapsår i följd. (Europa 2006). I Finland följer man EU:s rekommendationer angående små och medelstora företag. (Statistikcentralen u.å.)

3 Elektronisk fakturering

Elektronisk fakturering innebär att man ersätter den gamla modellen med pappersfakturan mot en elektronisk faktura som hanteras i nätbanken. På vilket sätt skiljer sig en vanlig faktura och en elektronisk fakturering ifrån varandra? Fakturorna ser i sig ännu ganska likadana ut och betalningar sker på samma sätt som tidigare, men vad är det då som har förändrats?

3.1 Definition på faktura

En faktura är en verifiering i pappers eller elektronisk form som uppfyller de krav som mervärdesskattelagen har. Fakturan används vanligtvis i pappersform och kan användas i elektronisk form enbart med mottagarens godkännande. Fakturan består ibland av flera olika handlingar. Den kan t.ex. hänvisa till följesedlar som samtidigt sänds till kunderna som innehåller en utredning av den sålda tjänsten eller varan. För att en faktura skall anses vara godkänd måste både säljaren och köparen ha alla handlingar som bildar fakturan. (Skatt 2003)

När ett företag har utfört en tjänst eller sålt varor till ett annat företag eller en privatperson så används fakturan. Kunden får då ett betalningskrav från företaget som har de principer som krävs för en faktura. Detta kan också kallas räkning eller skuldsedel och den skall betalas inom en viss tid. En annan uppgift som fakturan har är att den är ett bevis och kvitto på att affären har genomförts. (Pengarnasammandag 2008).

För att en faktura skall anses vara godkänd enligt mervärdesskattelagen krävs följande obligatoriska fakturauppgifter finns med:

Datumet för utfärdandet avser oftast den dag när fakturan har sänts till köparen, men den kan också vara den dag då fakturan har gjorts eller en annan motsvarande dag.

Löpnummer använder man för att man ska kunna identifiera fakturan utan problem. Fakturor som är gjorda samma räkenskapsperiod får inte ha samma löpnummer.

Varje näringsidkare har ett eget FO-nummer och detta använder man i inrikeshandeln även som sitt mervärdesskattenummer.

Omvänd skatteskyldighet använder man sig av om säljaren är utländsk och inte har ett fast driftställe i Finland och om han inte är moms skyldig i Finland då krävs istället dennes FO-nummer.

Man skall på fakturan anteckna alla säljares namn och adress och köpares namn och adress. Den som försäljningen privaträttsligt har skett till antecknas som köpare i fakturan. Om säljaren har flera adresser kan han själv välja vilken adress han skriver på fakturan även om det rekommenderas att han använder sig av det huvudsakliga driftstället eller därifrån leveransen av varan har skett.

Varorna och tjänsterna individualiseras med en beskrivning eller av dess namn. De olika varorna måste man skriva ut enskilda pris och mängd på.

På fakturan måste leveransdatumet, tjänsteutförandet eller förskottsbetalningsdagen antecknas så att momsen kan betalas i rätt tid. Om man inte har möjlighet att ange ett exakt datum på utförandet av tjänsterna så räcker det med att nämna vilken månad den har utförts i.

Momsgrunden skall skilt antecknas på varje skattesats och skattefrihet. Utöver det så skall enhetspriset utan moms antecknas. Om man på samma faktura har sålt både varor och tjänster som är momsfria och momspliktiga så skall man skilja dessa åt tydligt, eller så kan man använda sig av olika fakturor för dessa. I fakturan skall endast nämnas de rabatter som man fått vid fakturerings tidpunkten, ger man rabatter åt säljaren i efterhand så måste man använda sig av en separat faktura.

Skattesatsen skall antecknas på fakturan. Om man sålt varor och tjänster med olika skattesatser skall varje skattesats antecknas. Hela momsbeloppet skall antecknas på fakturan men det behöver inte antecknas olika för varje skattesats. Om moms inte behöver betalas måste grunden till momsfriheten antecknas på fakturan.

När en ursprunglig faktura ändrats så att en ny faktura har gjorts så måste den nya fakturan innehålla en hänvisning till den ursprungliga fakturan. Hänvisningskravet gäller alla situationer där en faktura ändrats. Detta kan ske genom att använda fakturans nummer i hänvisningen. Detta är viktigt för köparen eftersom han måste få veta hur den ändrade fakturan påverkar de bokförda avdragen.

I speciella fall skall det också finnas med uppgifter om nya transportmedel. Och om det handlar om begagnade varor, konstverk, samlarföremål, antikviteter eller resebyråer så skall anteckning om marginalbeskattningsförfarandet finnas med.

I vissa fall behöver alla dessa krav inte beaktas på fakturan enligt mervärdesskattelagen. Detta gäller främst fakturor på mindre belopp där slutsumman på fakturan högst är 1000€. De mindre strikta kraven gäller också minuthandel eller jämförbara verksamheter som inriktar sig nästan enbart till privatpersoner. I detta fall har inte slutsumman någon betydelse utan kan överstiga 1000€.

I en faktura med mindre strikta krav behöver endast datum för utfärdande, säljarens namn och FO-nummer, de sålda varornas/tjänsternas mängd och art och skattebeloppet som skall betalas angivet per skattesats. (Skatt 2003).

cubio Oy Cubio Communications Ltd.
Vattuniemenranta 2
00210
Helsinki

Säljarens namn och adress ← LASKU

Räkningens nummer(2) ↓

Asiakas Arvo ← Datum för utfärdandet →
Kundens namn

KALLIONTIE 34 ← Adress →
00630 HELSINKI

Päivämäärä	28.4.2012	Laskun numero	INV-05555-F2X0T5
Asiakasnumero	555592		
Sopimusnumero	9-000-123		
Maksuehto	14pv		
Viitenumero	55551 20428 8		
Eräpäivä	16.5.2012		
Laskutuskausi	1.2.2012 - 29.2.2012		
Viitteenne			

Laskun yhteenvedo	
Kausimaksut	0,65
Käyttömaksut	158,37
Kertamaksut	0,00
	ALV% Alennukset Veroton Verot Verollinen
	Skattesats 23 % yhteensä yhteensä yhteensä yhteensä
Yhteensä	11,77 129,28 29,74 159,02
	Rabatt Momsfritt Moms Pris med moms

Hyvä Cubion asiakas. Tämän laskun laskutuskausi voi olla pidempi kuin yksi kuukausi, mutta olet saanut tälle maksulle ylimääräistä maksuaikaa. Jatkossa edulliset laskumme perustuvat edellisen kuukauden käyttöön. **Dear Cubio customer.** Please notice the period of this invoice. It may be longer than one month but you've got extra payment time. Our following invoices are based on the use of previous month. Cubio Customer center : 09 4247 5000 (fi, en), 09 4247 5001 (ru), 09 4247 5004 (ee) ma-pe/mon-fri klo 8.30-19.00 la/sat klo/at 12.00-18.00

Vattuniemenranta 2 FI-00210 Helsinki http://www.cubio.fi	Asiakaspalvelu: 09 4247500 (fi) Asiakaspalvelu: 09 42475001 (ru) e-mail: asiakaspalvelu@cubio.fi	Företagets FO-nummer → Y-tunnus 1550525-5	VAT ID Nr: FI15505255
Saajan tilinumero Mottagarens Kontonummer	IBAN FI76 1011 3000 2360 25	BIC NDEAFIHH	
Saaja Mottagare	Oy Cubio Communications Ltd.		
Maksajan nimi ja osoite Botaltarens namn och adress	Asiakas Arvo Kalliontie 34 00630 Helsinki		
Allekirjoitus Underskrift		Viitteen Ref.nr	55551 20428 8
Tilittä Från konto nr		Eräpäivä Förf.dag	16.5.2012 159,02

TILSIIRTO GIBERING

Maksu välitetään saajalle maksuvälityksen yhtäjäsen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella. Betalning förmedlas till mottagaren enligt vilkorerna för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit.

Figur 1. Pappersfaktura. (Skatt 2003).

3.2 Elektronisk faktura

En elektronisk faktura är ett pappersfritt elektroniskt alternativ som ersätter den vanliga fakturan. En elektronisk faktura utgår ifrån att ett företag skickar fakturan till sin bank som har hand om deras elektroniska fakturering. Nätfakturan skickas sedan direkt till mottagarens internetbank där han bara behöver granska och godkänna den för betalning. Mottagaren kan också välja att den elektroniska fakturan går direkt till betalning utan att han behöver godkänna den, det motsvarar i stort sett den nuvarande direktdebiteringen. Mottagaren har även möjlighet att få SMS eller e-post när han har fått en elektronisk faktura skickad till sin internetbank, även om detta medför en liten avgift. (Larsson & Hammarlund 2010, s. 98; Aktia 2011 a).

Nätfakturan och den vanliga fakturan är ganska likadana. Den elektroniska fakturan är lättare och snabbare att ha att göra med när man har kommit igång med den men ändå finns det många likheter. Saker som är likadana för nätfakturan och den vanliga fakturan är att förfalldatumet kan ändras, det utförs ingen betalning utan ett godkännande från betalaren, man kan också välja att betalningen utförs automatiskt, fakturan kan sparas på datorn och man kan ta kopior av fakturan. (Finansbranschens Centralförbund u.å. a).

Uppgifter om företaget och dig	F A K T U R A	Fakturans grunduppgifter
Säljare: FO-nummer: 0123456-7 Segelsällskapet Bit och Båt	Fakturadatum: Fakturanummer:	15.10.2008 123
Köpare: Bill Virtanen	Belopp: Förfalldag: Betalningsmottagarens namn: Betalningsmottagarens bankkonto: Bankens BIC-kod: Referensnummer:	500,00 euro 25.10.2008 Segelsällskapet Bit och Båt 50001520000081 OKOYFIHH 20 04486
		Referensnumret är färdigt inskrivet

Produkt/service	Produktkod	Levererat antal	Totalt
Medlemsavgift	1	1	150,00
Båtplats	2	1 st	350,00

FAKTURA TOTALT: 500,00 euro

Segelsällskapet Bit och Båt

Figur 2. Elektronisk faktura. (Finansbranschens Centralförbund u.å. a).

År 2004 togs den första enskilda bestämmelsen i finsk lag angående elektroniska fakturor upp. Den innebar att mervärdesskattelagen tillåter att en faktura skickas elektroniskt, men detta endast om det godkänts av mottagaren.

I lagen finns det inte några närmare särskilda krav på den elektroniska faktureringen jämfört med vanlig fakturering. Detta eftersom det inte har ansetts nödvändigt att införa särskilda krav då den elektroniska faktureringen inte har medfört några problem med skattekontroll eller andra orsaker.

En bestämmelse i bokföringslagen är att alla affärshändelser måste bokföras på ett sätt som är relativt enkelt att föra bok på, vilket innebär att det utan problem skall gå att följa en bokföringspost från verifikation till grundbokföring och huvudbokföring samt från huvudbokföringen till resultaträkning och balansräkning.

Enligt både bokföringslagen och handels- och industriministeriet finns ett beslut om att alla verifikationer och allt bokföringsmaterial skall kunna matas ut i pappersform om detta skulle behövas. (RP 25/2012 rd).

3.3 Den elektroniska faktureringsprocessen

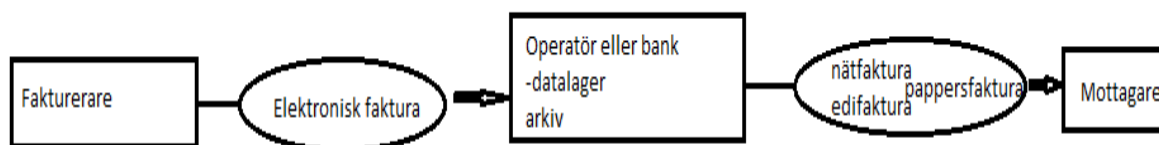
De som använder sig av e-fakturor kan ansluta sig till nätet via olika operatörer för elektronisk fakturering. Exempel på dessa är Atkos, elma, basware, elisa och tietoenator. De vanligaste faktureringsstandarderna i Finland är eInvoice och Finvoice. De företag som skickar och tar emot e-fakturor behöver inte känna till något om de standarder och tekniker som används vid elektronisk fakturering eftersom den leverantör man anslutit sig till tar hand om detta enligt det format som mottagaren önskar. (Tomperi 2005 s. 140).

Företagen kan använda sig av bankens filöverföringstjänst för att ta emot och skicka e-fakturor med ett bankförbindelseprogram. Med bankförbindelseprogrammet har man möjlighet att hantera elektronisk fakturering och göra SEPA-betalningar. Då företaget skickar en elektronisk faktura till banken förmedlar banken den vidare som en vanlig betalningstransaktion. Mottagaren i sin tur får fakturan via bankförbindelseprogrammet på samma sätt som en referensbetalning eller som ett kontoutdrag som banken skickar. Materialet som man fått genom filöverföringen kan om man vill gå till företagets reskontra och bokföring. Efter granskning och godkännande av fakturan förvaras den i det elektroniska arkivet. (Tomperi 2005 s. 140).

Bankerna erbjuder även sina kunder att hantera sina e-fakturor via sin internetbank. Detta är ett enkelt alternativ för privatpersoner och nystartade företag att använda sig av eftersom man inte behöver ha några särskilda program. En faktura som man har fått i sin internetbank kan lätt godkännas och betalas via internet. Dock innebär det att man i detta fall inte kan överföra fakturan till automatisk reskontrahantering och bokföring. Istället måste fakturorna skrivas ut i pappersform eller sparas i din dator. (Tomperi 2005 s. 141).

3.3.1 Business to customer

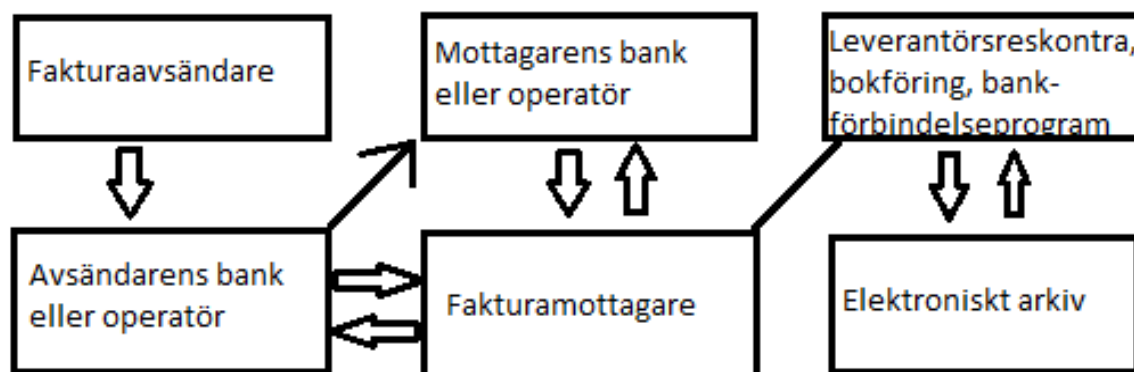
Elektronisk fakturering är ett mycket praktiskt faktureringsätt, främst om företaget har många kunder som skall faktureras så kan man spara mycket tid. De elektroniska fakturorna skickas först via antingen företagets bokföringsprogram eller bank. Faktureraren kan skicka elektroniska fakturor också om kunden inte har det system som behövs för att motta sådana. Företagets bokföringsprogram och bank sköter då, enligt avtal, om att fakturan skickas i pappersform eller per e-post. (Tomperi 2005 s. 139-140).

Figur 3. E-faktureringsprocessen mellan företag och privatpersoner. (Tomperi 2005 s. 139-140).

3.3.2 Business to business

När det sker fakturering mellan företag så skickas fakturan i elektronisk form från fakturerarens faktureringsprogram och skickas till mottagarens system för inköpsfakturahantering och vidare till dess bokföring utan att det mottagande företaget måste göra något manuellt. Detta innebär att man med elektronisk fakturering kan göra både säljarens och köparens bokföring och fakturabetalning automatiskt. Det här i sin tur sparar in en hel del kostnader för företagens ekonomiförvaltning. (Tomperi s. 141).

Figur 4. E-fakturaprocessen mellan två företag. (Tomperi 2005 s. 141).

3.4 Fördelar med elektronisk fakturering

Fördelarna med att använda sig av elektronisk fakturering är många. Den största fördelen för företag som använder sig av e-fakturer är att det sparar mycket tid och pengar.

Genom att inte använda sig av pappersfaktura sparar man på naturresurser som papper. När en nätfaktura skickas istället för en vanlig faktura sparas också in pengar på papper, frimärken och kuvert. Ett företag som fakturerar många kunder kommer att spara in en hel del pengar både genom minskad fakturerings- och materialkostnader. (Nordea 2012 a). Om en faktura skickas elektroniskt från ett företag till en mottagare som inte ännu använder sig av elektronisk fakturering så kommer den banken du har ett avtal med, skicka fakturan per post till dem. (Nordea 2012 b).

Med en nätfaktura behöver man inte vara rädd för att fakturan skall försvinna i posthanteringen eller att den skall skickas till fel adress. Dessutom så blir hela administrationen effektivare och företaget och konsumenten kan på ett säkert sätt identifiera varandra. (Aktia 2011 b).

E-fakturering hindrar att så kallade bluffakturor uppkommer. En bluffaktura är en faktura som man får fastän man inte har köpt någonting. Dessa försvinner eftersom de som skickar bluffakturor inte får reda på nätbanksadressen. Åtminstone inte lika lätt som en vanlig adress. Det blir överlag färre fel inom allt som har med fakturering att göra. Betalningar kommer att ske effektivare och företagen får mera säkerhet i sin redovisning samtidigt som det går snabbare och säkrare då information skickas direkt mellan systemen.

Företaget som valt att börja använda sig av e-fakturering kommer också att få nöjdare kunder eftersom kunden själv kan välja om den vill ha fakturan elektroniskt eller på papper. Dessutom så innebär elektronisk fakturering att det blir en bättre dialog mellan kunden och företaget eftersom faktureringen kan ske snabbt och effektivt. (e-Faktura u.å. a).

För mottagaren av nätfakturan blir det mycket lättare. Att betala en faktura kommer att gå väldigt snabbt eftersom alla uppgifter, som med en vanlig faktura skulle behöva fyllas i, redan är ifyllda. Dessutom kan mottagaren ta emot och betala e-fakturer var som helst i världen vilket underlättar betalningssituation vid t.ex. en längre semester eller dylikt. (e-Faktura u.å. b).

Efter att mottagaren fått och betalat sin elektroniska faktura så sparas den på nätkontot vilket gör att man har alla fakturor på samma ställe och inte behöver söka var man har dem hela tiden. Man kommer också att spara plats när man inte måste ha en massa mappar med räkningar att förvara, men för sådana som vill så finns förstås möjligheten att skriva ut räkningarna kvar. Viktiga räkningar som man inte vill att någon annan ska se är lättare att hålla gömda i och med att de endast ses i sitt egen internetbank dit man bara kan logga in med bankkoder. (Finansbranschens Centralförbund u.å. a).

Tabell 1. Tid per faktura.

	Tid		Tidsbesparing	
	Pappersfaktura	Nätfaktura	Minuter	Procent
Sända fakturor	8 min 51s	5 min	3min 51s	43,50%
Mottagna fakturor	3 min	1 min 30s	1min 30s	50%

(Finansbranschens Centralförbund 2010 a).

Tabell 2. Tidsbesparing per fakturamängd.

Tidsbesparing i timmar med olika fakturamängd							
Antal fakturor (st)	500	700	1000	5000	10000	50000	100000
Tidsbesparing av sända fakturor	32	45	64	321	642	3208	6417
Tidsbesparing av mottagna fakturor	13	17,5	25	125	250	1250	2500

(Finansbranschens Centralförbund 2010 a).

Tabell 1 visar hur mycket tid man sparar i snitt vid användning av nätfaktura istället för pappersfaktura vid sändning och mottagning av fakturor. Tabell 2 visar hur många timmar mindre arbete som behövs vid sändning av ett visst antal behandlade fakturor.

3.5 Nackdelar med elektronisk fakturering

För mindre företag kan det ta tid att lära sig ett nytt system och därför kan det först ta lite längre tid en vanligt att hantera fakturor men när man har lärt sig systemet kan man få ut

den riktiga nyttan av elektronisk fakturering. Det behövs även enhetlighet och standarder för att få ut full effekt av att fakturera elektroniskt. (E-fakturering 2005).

En annan nackdel kan vara det att man blir mindre uppmärksam på om företaget som skickat räkningen gjort något fel eftersom man inte måste skriva in alla uppgifter som det står på räkningen. Det kan då förekomma fel slutsumma om faktureraren har skrivit fel summa på produkten som sålts. Ett sådant här fel kanske man inte kollar lika noggrant på om allt redan är i fyllt och blir då svåra att reda upp om man märker felet först efter räkningen betalats eller om man inte märker felet alls.

Ett problem med elektronisk fakturering är att man är väldigt begränsad till sin dator och om man får problem med datorn eller internet så kan man inte betala sina räkningar. Detta kommer dock inte vara något som hindrar konsumenter att använda sig av e-fakturering då de flesta annars också betalar sina räkningar via internetbanken och man är då också nästan lika beroende av sin dator. (Alltomspara u.å.).

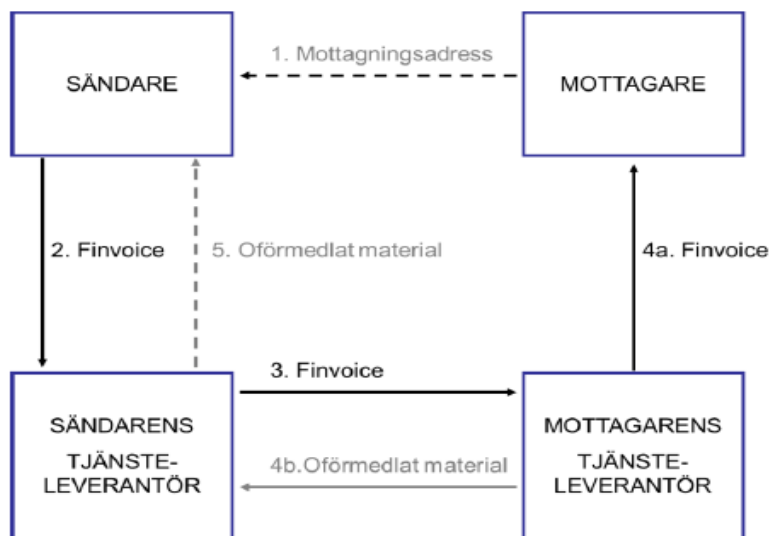
3.6 Standarder

Den elektroniska fakturan kräver att sändarens och mottagarens system förstår varandra och därför har man varit tvungen att utforma speciella standarder för e-faktureringen. Nätfakturastandarderna beskriver fakturans innehåll så att det smidigt skall gå och förstå för mottagarens program. Finland har varit ett av förgrundsländerna i utvecklingen standarder, och detta genom att Finvoice är bland de första utvecklade standarderna för e-faktureringen. Men efter att Finvoice hade utvecklats har fler och fler olika standarder uppstått. I Finland används främst standarderna Finvoice, eInvoice och TEAPPS. (Kurki & Lahtinen & Lindfors 2011 s. 9).

3.6.1 Finvoice

Finvoice är ett system som de finska bankerna gemensamt har utvecklat för hantering av e-fakturer och det är delvis baserat på internationell standard, XML. Fakturer som är gjorda i Finvoice-format förmedlas via bankerna från avsändare till mottagare. (Finvoice 2012.).

Eftersom Finvoice är utvecklat av bankerna så finns det en rak linje för fakturabetalning i standarden. Motsvarande system finns förstås också i andra standarder. Med hjälp av dessa så behöver man inte manuellt skriva in fakturans uppgifter. (Kurki m.fl. 2011 s. 9).

Figur 5. Finvoice-förmedlingstjänst. (Finansbranschens Centralförbund 2010 b).

I figuren ovan beskrivs Finvoice-förmedlingstjänst. Faktureraren får kundens adress antingen från kunden själv eller via en tjänst som meddelar kundens adresser. Faktureraren levererar sedan Finvoice-meddelandet (fakturan) till sin tjänsteleverantör (bank). Fakturerarens tjänsteleverantör levererar då Finvoice-meddelandet till kundens tjänsteleverantör. Kundens tjänsteleverantör gör i sin tur meddelandet tillgängligt för kunden eller om tjänsteleverantören inte kan göra det tillgängligt så meddelar kundens tjänsteleverantör detta till fakturerarens tjänsteleverantör som då skickar detta vidare till faktureraren.

Finvoice är Finansbranschens Centralförbunds registrerade varumärke och får endast användas när Finvoice-förmedlingstjänsten är i överensstämmelse med Finvoice-förmedlingstjänstens beskrivningar och villkor. Finansbranschens Centralförbund äger upphovsrätten till beskrivningarna och villkoren för Finvoice-förmedlingstjänsten. (Finansbranschens Centralförbund 2010 b).

3.6.2 ISO 20022

ISO 20022-e-faktureringsstandarden godkändes i december 2012 och sägs kunna hjälpa de olika standarderna att samarbeta bättre. ISO 20022:s första fokus är att den finansiella kommunikationen mellan finansiella institut, deras kunder och den inhemska samt internationella marknadsinfrastrukturen skall kunna fungera bättre mellan olika länder. Det finns också möjlighet att använda sig av ISO 20022 för att utveckla nya inhemska

finansiella meddelanden och med hjälp av detta kunna effektivera all kommunikation bland finansiella institutioner.

Behovet av ISO 20022 uppstod i början av 2000-talet när IP-nätverkandet ökade och XML skapades som en öppen teknisk standard för elektronisk kommunikation. Att XML startades som en öppen standard innebar att många utvecklade en så kallad egen XML-”dialekt” vilket gjorde att de hade svårt att kommunicera med varandra. Detta gjorde att ISO-20022 började utvecklas för att kunna hitta ett system som skulle få alla dessa dialekter att samarbeta. (ISO 20022 u.å.; Kurki m.fl. 2011 s. 10)

3.6.3 Övriga standarder

TEAPPS är en standard som utvecklats av Tieto OY och aditro genom XML-teknologi. TEAPPSXML används i Finland ofta som ett elektroniskt faktureringsformat. Den nyaste versionen av TEAPPS har kommit ut i april 2011 och innehåller de senaste uppdateringarna angående momsbehandling och byggnadstjänster. (Aditro 2012).

Electronic Data Interchange som EDI står för har redan länge varit en datakommunikationsmodell. EDI-familjen består av avtal inom beställningar, faktureringar, logistik och andra presentationshandlingar. EDI skapades i en tid då informationsteknikanvändningen inte var lika modern som den är nu, vilket har gjort att integrationen av EDI i företagens ekonomiska förvaltningsprogram har varit väldigt krävande. Detta är en av anledningarna till varför EDI aldrig har nått någon framskjuten position bland de små och medelstora företagen. (Kurki m.fl. 2011 s. 10).

4 Orsaker till varför elektronisk fakturering behövs

Elektronisk fakturering används för att förenkla och snabba upp arbetet för företag och privatpersoner. När man väl har lärt sig att använda sig av elektronisk fakturering sparar man mycket tid. Dessutom innebär elektronisk fakturering att det blir lättare att handla över landsgränserna. Att den elektroniska fakturan är säkrare och miljövänligare än dess föregångare kan heller inte ses som annat än positivt.

4.1 SEPA

SEPA, eller Single Euro Payments Area (svenska: det gemensamma eurobetalningsområdet) som det är en förkortning på, har skapats av de europeiska bankerna, Europeiska centralbanken och Europeiska kommissionen. Till SEPA-området hör alla EU-länder, EES-länderna utanför EU samt Monaco och Schweiz.

Bankerna inom SEPA-området samarbetar för att ta i bruk SEPA-tjänster som SEPA-girering, SEPA-direktdebitering och SEPA-betalkort. Dessa tjänster skall alla fungera likadant inom hela eurobetalningsområdet. (Finansbranschens Centralförbund u.å. b)

SEPA är orsaken till att man har börjat använda sig av sin IBAN-nummer i allt större utsträckning. Det är också SEPA som gjort så att betalkortsanvändningen har ändrats. Ändringen de har stått för är att alla betalkort nuförtiden skall vara chipförsedda och att köparen skall godkänna betalningen genom att skriva in sin PIN-kod istället för att underteckna ett kvitto. I Finland hör Visa, MasterCard och Visa Electron till SEPA-kort och med dessa kan köparen betala inköp direkt från sitt bankkonto i alla länder inom det gemensamma eurobetalningsområdet. (Finansbranschens Centralförbund u.å. c)

SEPA medför gemensamma standarder, snabbare betalningar och enklare betalningsprocesser som ger nytta för EUs ekonomi. Hela syftet med SEPA är att betalningarna skall automatiseras så mycket som möjligt tack vare att det finns gemensamma standarder och gemensamma rutiner. Detta gör att länder inom EU kommer närmare varandra och att det lättare ska gå att handla mellan olika länder eftersom all handel sker med samma standard istället för att alla länder har olika standarder. Detta gör att handeln och betalningarna sker mer effektivt. (Finansbranschens Centralförbund u.å. d)

Direktdebiteringstjänsten som medförts av SEPA kommer enligt EU:s förordning att upphöra senast 31.1.2014. Efter det här rekommenderas det att kunder med nätbank börjar använda sig av e-faktura med automatisk betalning. Kunden ger därmed sin bank i uppdrag att debitera fakturerarens fakturor direkt från kontot. Kunderna kan också bestämma att de vill godkänna varje faktura innan den debiteras från kontot. För kunder som inte ännu använder nätbank har det utvecklats en annan lösning, vilket är en direktbetalningstjänst. Faktureraren skickar fakturan på ett överenskommet sätt till direktbetalningskunderna och dessutom en kopia till banken som e-faktura. Kunden måste ha gett sin bank i uppdrag att på förfallodagen automatiskt debitera de e-fakturor som skickats till banken. (Finansbranschens Centralförbund 2013)

4.2 Sekretess

Säkerheten är mycket viktig inom banksektorn och bankerna ställer höga krav på e-fakturans säkerhet. När nätfakturans sändare skickar fakturan till kunden så är filöverföringen till banken förändringsskyddad och mottagaren har möjlighet att säkert hantera e-fakturan när han är inloggad i nätbanken.

För att göra e-fakturan ännu säkrare så överförs e-fakturainformationen på fasta förbindelser mellan en Certifierad Teknisk Distributör, CTD, och banken. Informationen mellan dessa två är förändringsskyddad så att inget kan ändras medan överföringen sker. (e-Faktura u.å. c)

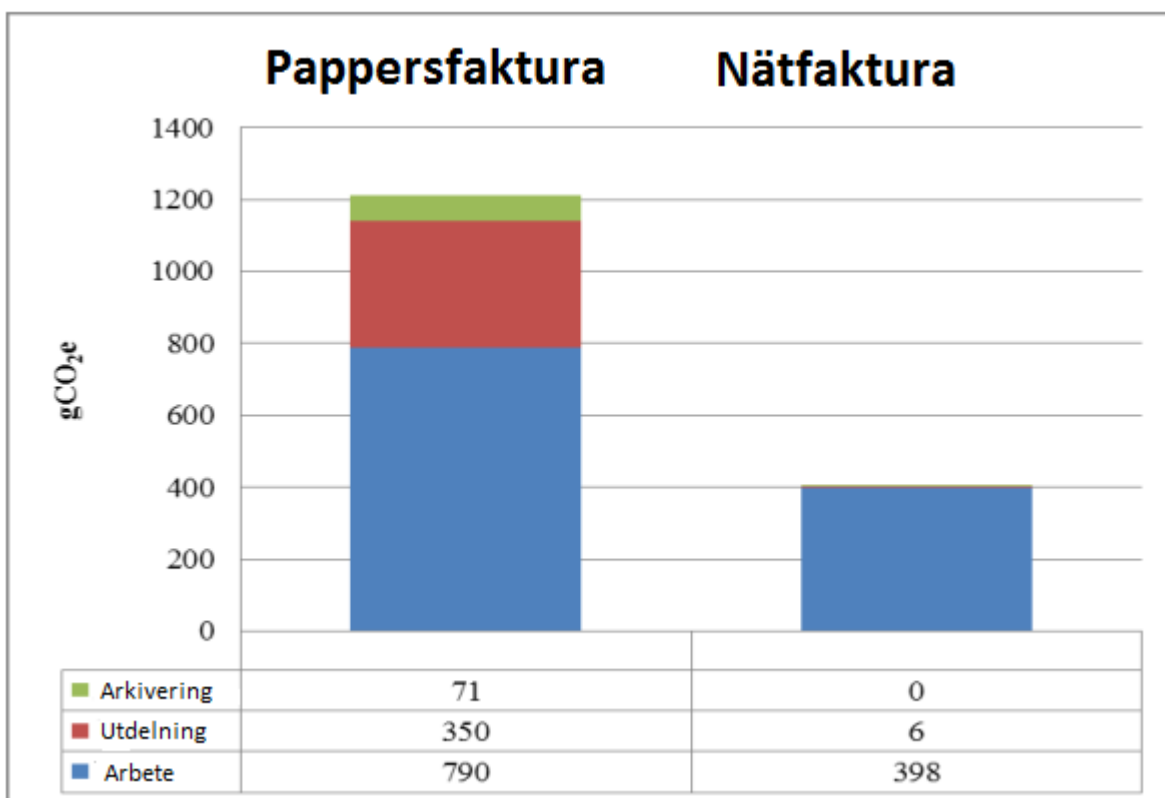
Bankerna kontrollerar också noggrant både mottagaren och sändaren av e-fakturan. Nätfakturan är nästan omöjlig att förfalska och endas de företag som har ingått ett avtal med banken kan sända-fakturor till nätbanken.

Efter att du mottagit e-fakturan förvaras den i nätbanken vilket innebär att ingen kommer åt den utan dina bankkoder. Dessa kan då inte stjälas av någon som vill använda dem för missbruk av personuppgifter. (Finansbranschens Centralförbund u.å. a)

4.3 Miljövänligt

I dagens läge är miljöfrågor väldigt viktiga och hur människan ska göra för att vara vänligare mot klimatet tar upp många forskares tid. Den elektroniska fakturan är ett led i hur vi människor kan minska utsläppen och på så sätt skona vår planet.

En elektronisk faktura är i medeltal tre gånger mera miljövänlig än en pappersfaktura. Det som har störst effekt på detta är att produktiviteten ökar markant. Nästan hela delen av kolspåret som en nätfaktura lämnar efter sig består av jobbet att skapa den. För en pappersfaktura är kolspåret nästan dubbelt för arbetsmängden samtidigt som den lämnar ett stort kol spår efter sig även genom utdelning och arkivering. Detta kan man se i figuren nedan. (Finansbranschens Centralförbund 2010 a)

Figur 6. Jämförelse om miljövänlighet mellan pappersfaktura och nätfaktura. (Finansbranschens Centralförbund 2010 a)

Enligt en undersökning som i Sverige gjorts av KTH menar projektledare Åsa Moberg att koldioxidutsläppen skulle minska med 40 000 ton om alla Sveriges företag skickade sina 1,4 miljarder fakturor elektroniskt istället för i pappersform. Vilket motsvarar den andel koldioxid som 13 000 personbilar släpper ut varje år om de kör 15 000 kilometer. Enligt Per Ljungberg som är presschef på posten så stämmer denna undersökning inte helt. Eftersom posten har ett samhällsuppdrag vilket innebär att post ska levereras dagligen till alla hushåll och företag inom landet. Det gör att avgasutsläppen för transport inte nämnvärt minskar. (Dagens Nyheter 2008) Sanningen blir troligtvis att den elektroniska fakturan är miljövänligare men ändå inte så miljövänlig som KTH:s undersökning kan få oss att tro.

5 Ta i bruk elektronisk fakturering

För att ett finländskt företag skall kunna börja skicka e-fakturor via en finländsk bank behöver företaget ha ett faktureringsprogram som stöder Finvoice-standarden. Företag kan

kolla upp detta med programleverantörerna för att se om man har möjlighet att skapa och sända e-fakturer med Finvoice-format.

Efter detta skall företaget göra upp ett avtal med sin bank om att börja sända e-fakturer. Företagen måste också be banken om att få mottagarnas e-faktureringsadresser så att man skall kunna börja skicka e-fakturer till dem. Då skickas e-fakturorna till banken med hjälp av bankförbindelseprogrammet.

Mottagaren i sin tur tar emot den elektroniska fakturan från banken men hjälp av sitt bankförbindelseprogram. Och därifrån får mottagaren fakturan till sitt program där den behandlas som en vanlig faktura gör. (Ålandsbanken u.å.).

När ett företag har ingått ett avtal om att börja skicka e-fakturer får företaget en faktureringsadress av banken som ska meddelas till företagets fakturerare och eventuella materialhanterare. Om ett företag har en materialhanterare måste denne befullmäktigas av företaget i de avtal som ingås med banken vilket innebär att materialhanterare kan sända och ta emot e-fakturer för företagets del.

När företaget har börjat skicka ut fakturer till privatkunder kommer företaget att komma med på listan om fakturautställare i de olika finansinstitutens nätbanker. När en kund betalar ett visst företags pappersfaktura får kunden ett meddelande om att detta företag kan skicka e-fakturer och kan välja att i fortsättningen börja få e-fakturer istället för pappersfakturer av det här företaget. Företaget får ett meddelande att kunden numera beslutat sig att få e-fakturer av företaget. På detta sätt får företaget enkelt reda på vilket faktureringsätt kunderna önskar. (Pohjola 2012).

5.1 Börja betala elektroniska fakturer

Till att börja med så behöver man bankkoder så att man kan logga in på sin internetbank. Man loggar in på nätbanken med sin användarkod och engångskod som man har fått av banken. Det är viktigt att man kan identifiera sig då det handlar om penningärenden.

Det lättaste sättet att välja att börja använda sig av e-fakturer är att göra det när man betalar en pappersfaktura. När man i nätbanken har matat in och godkänt pappersfakturan kan man välja att börja få en nätfaktura istället för en pappersfaktura. All information och anvisningar som behövs hittar man i internetbanken.

Man kan även ingå ett avtal om e-faktura. Det är mycket lätt att göra det och man behöver endast godkänna villkor och ange sina egna önskemål med ett enkelt kryss i en ruta. När detta har gjorts får man direkt ett meddelande om sitt e-fakturaavtal. Då kommer mottagningsadressen skickas till faktureraren som erbjuder e-fakturatjänster.

Fakturorna förvaras i internetbanken i 18 månader efter att banken förmedlat dem dit. Om man ångrar sig kan du när som helst häva ditt e-fakturaavtal.

Man får själv bestämma av vilka företag som man vill få e-fakturer ifrån enligt en lista över de företag som erbjuder e-fakturatjänster. När man har beställt en e-faktura från ett företag så måste man ge dem tilläggsuppgifter vilket ofta kan vara ditt kundnummer så då du beställer e-fakturorna behöver man första gången ha en pappersfaktura från vilken de uppgifter faktureraren behöver kan ges.

I nätbanken får man ett meddelande när en ny faktura har kommit. Då behöver man endast kontrollera fakturans innehåll och antingen betala fakturan senast på förfallodagen eller om man har korrigeringsönskemål skall detta meddelas till företaget som skickat fakturan. Man kan göra detta under så lång tid som banken sparar fakturan-

Man har förstås även alternativet att spara sina e-fakturer som pappersfakturer som förut om du vill. Detta kan göras enkelt genom att skriva ut dem från internetbanken till papper. (Finansbranschens Centralförbund u.å. a)

5.2 Marknadskommunikation

Den elektroniska fakturan marknadsförs förstås på olika sätt bland olika instanser, men finns det några likheter mellan dem och hur gör bankerna för att nå ut till företag? På de finska bankernas hemsida är det överlag ganska svårt att hitta reklam och information om nätfakturer. För att hitta någon information om den så måste man söka ganska så noggrant och veta vad man letar efter. Lättare att hitta är det om man redan har nätbank och har hört om elektronisk fakturering.

Sociala medier är kanske inte rätt forum att använda sig av när man ska få företag att bli intresserade av elektroniska fakturer men det kanske inte är helt omöjligt att det skulle hjälpa. Till exempel kunde en bank på sin Facebook-sida kort förklara vad en elektronisk faktura är och vad den innebär. Det kunde i sin tur få flera privatpersoner att vilja börja ta emot elektroniska fakturer vilket i sin tur kommer att öka efterfrågan på elektronisk

fakturering. Teorin är ganska långsökt men det krävs ingen stor mängd arbete för bankerna att utföra detta.

Eftersom det inte fanns så mycket information om marknadsföring av elektronisk fakturering på nätet och i böcker så valde jag att ringa till Kristinestads Sparbank i Lappfjärd för att se hur de marknadsför den elektroniska fakturan. Monika Mangs, verkställande direktör vid Kristinestads Sparbank berättade att de inte hade marknadsfört e-fakturan på nätet eller via e-post utan att de hade skickat broschyrer och personligen besökt deras företagskunder för att se till att företagen fått kunskap om e-fakturering.

6 Undersökning

Jag valde att använda mig av en kvalitativ undersökning. Eftersom jag i mitt arbete föredrar att få svar som är mera ingående. En annan orsak till att jag valde att ha en kvalitativ undersökning är så att jag skulle kunna ställa följdfrågor ifall det skulle behövas vilket inte hade gått om jag skulle ha använt mig av en kvantitativ metod.

I min undersökning valde jag att intervjua tre företag vars verksamhet skiljde sig från varandra. Dessa tre är alla mikroföretag som är baserade i Kristinestad. Inget av de företag jag intervjuade hade ännu börjat använda sig av elektronisk fakturering och jag tyckte därför att dessa var bra val för min undersökning. Alla tre är dessutom aktiebolag och jag anser därför att det skulle vara en bra idé för dem att börja erbjuda elektronisk fakturering.

6.1 Metodbeskrivning

Kvalitativa och kvantitativa undersökningar är båda olika benämningar på forskningsmetoder. Mellan dessa två finns inga absoluta skillnader eftersom båda är arbetsredskap som i olika grad använder sig av olika metodiska principer. (Holme & Solvang 1997 s. 76).

Då en kvalitativ undersökning görs är det ofta forskarens uppfattning och tolkning som är viktigt. Genom detta får man också en större kunskap om den som svarar på frågorna och kan då bilda en bättre uppfattning om undersökningen. (Holme & Solvang 1997 s. 76).

Kvalitativa undersökningar används flitigt när man utforskar marknader som görs fört att kunna förutsäga och kontrollera konsumenters beteenden. Det här görs eftersom i sådana undersökningar är det viktigt att förhindra att den ytliga delen av forskningen inte blir huvudpunkten utan att mera få fram de dolda och symboliska innebörderna som finns i undersökningen. (Kvale 1997 s. 71).

6.2 Validitet och reliabilitet

Validitet och reliabilitet handlar om hur datainsamlingen fungerar och hur bra den gör det. All data som samlas in skall vara saklig och behandlas på rätt sätt. Validitet innebär att det som i sammanhanget är relevant mäts och att det mäts på rätt tillfälle. Reliabilitet betyder

att saker skall mätas på ett tillförlitligt sätt, dvs. att informationen som fås är pålitlig. (Gunnarsson 2002).

Eftersom jag i min undersökning använder mig av en kvalitativ metod så får jag större validitet och reliabilitet i mina svar. Under intervjun kommer jag att kunna ändra på frågors ordning och ställa följdfrågor om det skulle passa bättre i en viss situation vilket kommer att höja validiteten på min intervju.

6.3 Intervju

Trots att intervjufrågorna finns bifogade som bilaga längst bak i undersökningen så gås frågorna igenom och motiveras här nedan.

De fem första frågorna tar reda på vilken position den intervjuade har i företaget för att kunna vara säker på att det är en person som skall kunna ta ett beslut om att övergå till e-fakturering. Dessutom kan det vara bra att veta vilken bransch företagen hör till så att det skall kunna gå att se om intresset gällande elektronisk fakturering skiljer sig mellan de olika branscherna.

Fråga nummer sex är en enkel fråga eftersom det är relevant för undersökningen att den intervjuade måste ha hört om elektronisk fakturering om några svar alls ska kunna analyseras.

Följande fråga ger svar på i vilket skede företagen är i sin process att börja med elektronisk fakturering. Efter att ha fått svar på detta kan man analysera företagen på olika sätt om de har börjat med elektronisk fakturering eller inte.

Fråga åtta och nio ger svar på om de intervjuade företagen överhuvudtaget fått någon information om elektronisk fakturering eller inte. Detta är viktigt att veta för att se hur bra banker och övriga instanser i dagens läge är att informera om denna tjänst.

De följande två frågorna ger svar på om respondenterna har några fördjupade kunskaper inom elektronisk fakturering eller om de snappat upp olika ord någonstans ifrån. Undersökningen behandlar i fråga tolv och femton olika orsaker respondenterna tycker att skulle få dem mer intresserade för elektronisk fakturering. Fråga tretton ger information om det funnits kunder som frågat efter elektronisk fakturering och hur kunden i sådana fall reagerat på om företaget inte kunnat erbjuda tjänsten.

7 Resultat

Jag har valt att namnge de intervjuade ”Företag A”, ”Företag B” och ”Företag C”. Intervjuerna gjordes på olika sätt efter företagens egna önskemål. Företag A intervjuades på plats öga mot öga, företag B intervjuades per telefon och företag C ville svara via e-post.

Alla de tre företagen var på olika nivå gällande elektronisk fakturering. Det ena företaget hade ännu inte börjat fundera på att övergå till elektronisk fakturering, det andra ska snart börja erbjuda elektronisk fakturering medan det tredje tyckte att elektronisk fakturering var onödigt.

7.1 Företag A

Företag A är ett aktiebolag med två delägare som också är anställda och dessutom två andra anställda. Jag intervjuade den av delägarna som var mest ansvarig för kontorsuppgifterna. Företag A utför service av jordbruksmaskiner och säljer också reservdelar till dem. Främst har de privatpersoner och mindre firmor som kunder. Företag A hade ännu inte funderat på att börja erbjuda elektronisk fakturering.

När jag frågade av respondenten om hon visste vad en elektronisk faktura var så svarade hon snabbt ja, men när jag bad henne förklara så visade det sig att hon inte visste. Hon förklarade för mig att hon trodde det var när man fick en faktura sänt som e-post. När jag sen förklarade vad en elektronisk faktura egentligen var så fick jag veta att hon inte hade någon aning om vad en elektronisk faktura var.

Eftersom respondenten inte visste vad en elektronisk faktura var så fick jag ett ganska självklart svar på frågan om de kan skicka eller ta emot elektroniska fakturor. ”Nej, inte ännu” blev svaret. På följdfrågan varför de inte har börjat använda sig av elektronisk fakturering fick jag många olika orsaker. Dessa var tidsbrist, mycket annat att göra och har inte börjat fundera på det, vilka alla betyder i stort sett samma sak. Jag fick också veta att företaget skulle vara intresserat av att börja använda sig av det bara de skulle få mera information om hur man snabbt och smärtfritt kan börja fakturera elektroniskt.

De hade ännu inte fått någon information från sin bank om att börja fakturera elektroniskt. Banken i detta fall är Andelsbanken i Sideby. Jag fick dock veta att de gärna skulle vilja att banken hörde av sig och berättade om elektronisk fakturering åt dem. Eftersom de inte har fått någon information om elektronisk fakturering så visste de heller inte om några fördelar eller nackdelar med att fakturera elektroniskt.

När jag frågade om respondenten någon annanstans har sett information om elektronisk fakturering så blev hon lite tveksam. Hon sa att hon har ett litet minne av att hon kunde ha sett någonting någonstans men inte något som hon hade lagt någon vikt på. Efter att vi diskuterade vad det kunde ha varit så kom vi fram till att de på t.ex. Soneras fakturor vill att företag skall börja ta emot elektroniska fakturor, detta märks eftersom de lägger på 5€ faktureringsstillägg för företag om räkningen kommer som pappersfaktura.

Av de olika elektroniska faktureringsstandarderna var det endast Finvoice som respondenten hade hört talas om. Dock kunde hon inte förklara vad det är eller gör. SEPA hade respondenten också hört om eftersom det finns i deras bokföringsprogram, Passeli. Hon var inte helt säker på vad SEPA var heller.

”Att någon hjälper att starta upp det” fick jag som svar då jag frågade vad som skulle få dem mer intresserade av elektronisk fakturering. Dessutom skulle de vilja få veta mer om fördelar och nackdelar för att bli riktigt intresserade. Ingen av företagets kunder hade ännu bett om att få räkningen skickad elektroniskt. Endast på Soneras räkningar har de hittills sett att e-fakturering borde börja användas. De har inte heller fått eller sett någon annan sorts reklam om elektronisk fakturering. Respondenten sa dock att hon kanske har sett reklam någonstans men eftersom hon inte hade tänkt på det så har det inte fastnat i minnet.

Respondenten skulle vara väldigt intresserad av att få en handbok om elektronisk fakturering bara den skulle vara kort och lätt att förstå. Vi diskuterade även lite annat efter intervjun och respondenten kom då på att Passeli faktiskt hade erbjudit elektronisk fakturering men att det hade varit så mycket att göra då så det sköts upp.

7.2 Företag B

Jag fick intervjua Företag B:s kontorist som i stort sätt sköter alla kontorssysslor. Företaget har sex stycken anställda och hör till branschen detaljhandel med hemelektronik. Företag B

har mera privatpersoner än företag som kunder men säljer omsättningsmässigt mer till företag och kommuner. Företag B ska snart börja övergå till elektronisk fakturering.

Respondenten hos företag B visste vad en elektronisk faktura är, jag bad henne förklara och hon sa att det är när man tar emot och skickar fakturor via nätet. Det var korrekt men mera ingående kunde hon inte förklara.

Företag B har inte börjat ta emot eller skicka elektroniska fakturor ännu, men hon som jag intervjuade visste att det skulle vara viktigt att börja använda sig av. På följdfrågan varför de ännu inte har börjat använda sig av elektroniska fakturor så var det främst på grund av tidsbrist. Hon har tänkt på att sätta sig in i det men anser att tiden inte riktigt räcker till så hon gör det viktigaste först och skjuter upp resten.

Företaget har av sin bank fått information om möjligheten att ta i bruk elektronisk fakturering. Banken hade skickat en person till företaget för ungefär ett år sedan som var och informerade om elektronisk fakturering. Respondenten ansåg att detta var bra så att hon lärde sig grunderna om att fakturera elektroniskt. Dock så tyckte hon att bankpersonalen kunde ha följt upp informationstillfället med att senare ringa och fråga hur det går och om de behöver hjälp med att komma igång.

På informationstillfället fick de dock inte veta något om fördelar och nackdelar med elektronisk fakturering. Vilka fördelarna och nackdelarna med elektronisk fakturering var visste hon därför inte. Någon annanstans hade responderten inte fått information. Endast från bankens informationstillfälle och från broschyrer som banken hade med sig då.

Finvoice var den enda av standarderna som responderten kände till. Dock var hon inte helt säker på exakt vad Finvoice-standarden är och vad den gör. Att SEPA är ett betalningssätt som man använder sig av inom Euroområdet visste hon.

Respondenten skulle bli mer intresserad av elektronisk fakturering om hon skulle få klar och tydlig information om vad det är och vad det går ut på. Hon nämner att det skulle göra det enklare om hon skulle få t.ex. ett dokument som enkelt beskriver hur processen går till.

Hon säger att det blir fler och fler kunder som ber om att få fakturorna skickade elektroniskt. Dessa förfrågningar kommer främst från större företag och från kommuner. Reklam om elektroniska fakturor hade responderten sett i broschyrerna de fick från banken. Dessutom har företag B ett samarbete med Sonera som vill att företag B skall ta elektronisk fakturering i bruk.

Respondenten skulle vara mycket intresserad av att få en handbok som förklarar grunderna med att fakturera elektroniskt. Hon skulle önska att den skulle vara enkelt skriven om hur man skall gå till väga från början till slut. Hon vill inte ha en lång och svårläst med länkar som skickar en till olika hemsidor hela tiden.

Jag följde upp min intervju med att ringa till respondenten igen och fråga hur det har gått och om de hade kommit längre i den elektroniska faktureringsprocessen. De hade ännu inte börjat använda sig av elektronisk fakturering. Jag fick dock veta att de av Sonera hade fått ett ultimatum att om de inte inom den närmsta tiden tar elektronisk fakturering i bruk så kommer de att gå miste om de bonusar företag B får av Sonera för försäljning av mobiltelefoner och Soneraabonnemang.

7.3 Företag C

Det tredje företaget jag intervjuade, Företag C, är en bokföringsbyrå med två anställda som främst har firmor som utför jordbruksarbete som kunder. Dessutom sköter bokföringsbyrån om några höghus. Jag fick intervjua företagets VD.

Respondenten hos företag C visste exakt vad en elektronisk faktura är och det är nödvändigt att veta om man i dagens läge skall kunna ha en bokföringsbyrå. Däremot fick jag ganska oväntat höra att han tyckte det var onödigt med elektronisk fakturering i dagsläget.

Företaget kan både ta emot och skicka elektroniska fakturor men han sade att det inte direkt används hos honom ännu. Orsaken till detta är att det är en begränsad efterfrågan från hans kunder. Detta menar han är eftersom han främst har privatkunder.

Banken hade erbjudit elektronisk fakturering åt företaget och därför tog han det i bruk. Han hade provat på att använda det i nätbanken men tyckte inte att det var så nödvändigt att börja hantera all fakturering elektroniskt ännu. Dock hade han inte fått veta fördelar och nackdelar med elektronisk fakturering och var därför inte helt säker på vilka dessa var. Han hade inte heller någon annanstans fått information om elektronisk fakturering.

Respondenten hade endast hört om Finvoice-standarden men visste inte exakt vad den innebar förutom att han kunde berätta att det var bankens e-fakturastandard. SEPA var han helt säker på vad det var och vad de innebär både för både privatpersoner och företag.

Om det skulle ske en ökad efterfråga från kundernas sida skulle han vara beredd att övergå till att sätta sig mera in i den elektroniska faktureringen. Han skulle också vara intresserad av att övergå till elektronisk fakturering om det skulle innebära betydande kostnadsfördelar för hans företag jämfört mot arbetsinsatsen.

Han hade ännu inte haft någon kund som bett om att få en faktura elektroniskt. Han kunde inte minnas att han skulle ha sett någon reklam någonstans angående elektronisk fakturering förutom då från Nordea.

Respondenten skulle vara mycket intresserad av att få en handbok med en sammanfattning om vad elektronisk fakturering är, vad det innebär och vill dessutom att fördelar och nackdelar tas upp i den.

8 Analys

Företaget som hade störst försäljning till andra företag så hade också kommit längst i sin planering att börja erbjuda elektronisk fakturering. Detta är logiskt då det procentuellt är mera företag än privatpersoner som använder sig av elektronisk fakturering.

Att inte alla jag intervjuade visste vad en elektronisk faktura är, är jag lite förvånad över. Det var ändå relativt stora mikroföretag jag intervjuade, men jag kan förstå att någon kan tro att en faktura som skickas som e-post kan tänkas vara en elektronisk faktura, för att den skickas elektroniskt. Jag trodde dock att det i dagens läge skulle vara vanligare med elektronisk fakturering än det är, det har trots allt talats om detta i många år redan. Antagligen så har övergångsprocessen varit mycket svårare än vad experter tidigare förutspått. För många företagare känns det säkert onödigt att förstöra ett fungerande system med pappersfakturer. Så därför väljer de att hålla fast i de gamla vanorna istället för att börja med ett nytt besvärligt system.

Bara ett av företagen kunde i dagens läge ta emot och skicka elektroniska fakturer, men det som jag tyckte var lite konstigt var att det företaget valde att inte erbjuda det alternativet till sina kunder. Istället tyckte ägaren för företaget, efter att själv ha provat på nätbanken, att det ännu kändes onödigt att ta i bruk elektronisk fakturering. Han nämnde ingen orsak till varför han tyckte att det var onödigt att börja använda elektronisk fakturering. Jag kan

dock anta att det beror på att företagets kunder inte har bett om det och att företaget ännu inte har tillräcklig kunskap om varför det är nödvändigt att erbjuda elektronisk fakturering.

Den största orsaken till att elektronisk fakturering inte hade tagits i bruk var exakt som jag hade trott, brist på tid. Detta är främst ett problem hos mindre företag eftersom de som jobbar med sådana här sysslor på kontoret också har annat än kontorssysslor att tänka på. För dem blir det att ibland vara allt i allo. Därför blir det att de som måste göras direkt går före och då skjuts saker som att gå över till elektronisk fakturering upp. Företag C hävdade att det också var på grund av begränsad efterfrågan från kunderna som de inte hade övergått till elektronisk fakturering. Att det från kundernas sida är begränsad efterfrågan på elektronisk fakturering till en bokföringsbyrå kan jag förstå. Jag tycker det istället skulle vara Företag C:s uppgift att meddela sina kunder att det finns möjlighet att börja använda elektronisk fakturering. För visst kan det vara svårt för en privatperson att veta vad en bokföringsbyrå kan erbjuda för tjänster om bokföringsbyrån i sig inte meddelar sina kunder vad de erbjuder.

De banker som hade informerat de företag jag intervjuade var Kristinestads Sparbank och Nordea Kristinestad medan företaget som hade Sideby Andelsbank inte hade blivit informerat. De två bankerna som hade informerat och bjudit ut elektronisk fakturering så har mera personal och mera kunder i Kristinestad. Därför känns det logiskt att bankerna med mera personal har större möjlighet att informera och erbjuda e-faktureringstjänster. Dock tycker jag att en mindre bank som Sideby Andelsbank borde kunna ta bättre hand om de få företag som de har. Det ser också ut som att Kristinestads Sparbank har en bättre kundbetjäning än de övriga eftersom de hade bokat tid och möte för att ha ett informationstillfälle med företag B.

Det jag tycker att bankerna har missat är att inget av företagen har fått höra några fördelar eller nackdelar med elektronisk fakturering. Fördelarna skulle vara en av de första sakerna jag skulle berätta om jag skulle vilja erbjuda en e-fakturätjänst. Detta tror jag också skulle få företag att snabbare övergå till elektronisk fakturering. Det här märks i företag C:s svar att de skulle börja använda sig av elektronisk fakturering om det innebar betydande kostnadsfördelar, det märks på svaret att han inte har fått veta att en av fördelarna är att det sparar in mycket pengar på sikt.

Inget av företagen kunde på rak arm säga att de fått någon information om elektronisk fakturering någon annanstans ifrån än från banken. Detta tycker jag är konstigt eftersom

alla tre företagen borde ha faktureringsprogram med reskontraskötsel. Tillverkarna av dessa program tycker jag kunde ge sina kunder information om hur de skall göra för att lättast övergå till elektronisk fakturering och börja erbjuda sina kunder elektroniska fakturor. De olika bokföringssystemen kan t.ex. ha olika standarder som skulle kunna vara bra för ett visst företag och därför tycker jag det skulle vara en bra sak för dem att informera detta åt företagen så att det blir enkelt för alla parter.

Jag tror inte det räcker att bara skicka en e-post åt företagen om information nuförtiden. Speciellt inte om det kommer från avsändare som företagspersonalen vanligtvis inte får mail ifrån. På ställen jag själv har jobbat så har jag flera gånger hört att kontorspersonalen blir mycket misstänksam när de får e-post från sådana som vanligtvis inte skickar e-post dit och sen görs inget åt det, det är knappt så att mailet ens öppnas. Jag skulle rekommendera banker, de som bjuder ut bokföringssystem och andra som bjuder ut elektroniska faktureringsystem att ringa och boka tid med företagen och antingen berätta om vad de erbjuder via telefon eller ansikte mot ansikte. På detta sätt skulle informationen bättre nå ut till alla potentiella kunder.

Finvoice var den enda standarden som de jag intervjuade hade hört om förut. Detta är också logiskt eftersom TEAPPS och ISO 20022 är ganska så nya medan EDI främst är vanliga hos stora företag. Finvoice är dessutom bankernas standard och därför också den mest vanliga standarden i Finland och därför är det förståeligt att den även är den vanligaste. SEPA märkte jag att företagen i ganska stor grad har blivit medvetna om. Lite förvånande tyckte jag det var att företag A som importerar och exporterar sina varor visste minst om vad SEPA var.

Jag har kommit fram till att företag vill ha mera hjälp när det handlar om att börja använda sig av elektronisk fakturering. Detta kan jag tänka mig har med tidsbristen att göra. Det tar lång tid att börja med en ny sak om man inte har en aning om hur det skall göras. Det kan hända att det känns överväldigande att börja lära sig en helt ny sak från grunden och om det dessutom finns mycket annat att göra så är det lätt hänt att det nya som också kunde vara viktigt skjuts upp. Finns det däremot lättläst information eller någon som hjälper en så går det mycket snabbare.

Dessutom vill företagen veta mer om fördelarna med elektronisk fakturering innan de noggrannare börjar sätta sig in i om de ska börja hantera elektroniska fakturor eller inte. Dock så tror jag inte att det så länge till kommer att vara möjligt för företag, främst då

aktiebolag, att välja om de vill fakturera elektroniskt eller till pappers. Enligt vad jag har läst och förstått så kommer det inom de närmsta åren att bli obligatoriskt att erbjuda elektronisk fakturering.

Ännu i dagens läge är det få som ber om att få fakturor elektroniskt, det är främst större företag och kommuner som vill skicka och ta emot fakturan elektroniskt. För företag B som har många företag som kunder blir det dock fler och fler som vill ha sina fakturor elektroniskt. För en privatperson känns det säkert ganska onödigt att be företag om att skicka fakturor elektroniskt, speciellt eftersom fördelarna inte är lika betydliga för privatpersoner. Jag själv till exempel har inte heller via min bank ansökt om att få mina fakturor elektroniskt istället för i pappersform. Jag tycker helt enkelt om att få post och likadant kanske även andra privatpersoner tänka.

Inget av företagen eller någon jag känner kan komma ihåg att de någonstans förutom på sin nätbank skulle ha sett reklam om elektroniska fakturor. Detta är något som jag tycker att bankerna och andra aktörer kunde ta i beaktande. Hur ska de annars få fler företag och privatpersoner att börja använda elektroniska fakturor? Sociala medier är en form av kommunikationskanal jag tänker på, visserligen är det främst privatpersoner på sådana men det börjar även finnas fler och fler företag som marknadsför sig där. Till exempel bankerna kunde då ta det i beaktande och i sin tur marknadsföra sin e-faktura på sociala medier så att de företag som finns där får upp ögonen för dem. Att kontakta en marknadsförare skulle också vara en bra idé för att på något sätt komma fram till vilket som är det lämpligaste forumet för att marknadsföra möjligheten att ta elektronisk fakturering i bruk. Dessutom skulle jag rekommendera de som vill marknadsföra möjligheten till elektronisk fakturering att först och främst ta upp vilka fördelar den medför. Det tycker jag borde vara en självklar sak i allt som marknadsförs.

Alla tre företag som intervjuades var intresserade av att få en enkel och lättläst handbok att läsa och använda sig av för att komma igång med elektronisk fakturering. Jag är förvånad att det inte redan finns någon sådan, åtminstone inte på svenska. Det kan säkert finnas en sådan men då är den väldigt svår att hitta.

9 Slutsats

Kunskapen om elektronisk fakturering var bristfällig som jag trodde. Dock så var det nästan förvånansvärt lite de visste om vad elektronisk fakturering faktiskt innebar. Brist på tid och att de har fått för lite information ansågs av företagen vara de största problemen till att de ännu inte har tagit tag i användningen av elektronisk fakturering.

Jag kontaktade företagens banker för att se om dessa har försökt påverka situationen genom att vara i kontakt med sina företagskunder på något sätt. Både Kristinestads Sparbank och Nordea Kristinestad hävdade att de har kontaktat sina företagskunder via telefon eller genom att stämma träff med sina kunder. Av Sparbanken fick jag veta att intresset att övergå till elektronisk fakturering inte har varit så stort i Kristinestad. Detta berodde enligt dem på att det är en liten ort och att det alltid har tagit längre tid att uppnå förändringar i Kristinestad än på t.ex. större orter. Sparbanken tror också det beror på att det nästan enbart finns småföretag och mikroföretag i trakten vilket innebär att allt ännu går att sköta på traditionellt sätt. Sideby Andelsbank hade inte alls erbjudit elektronisk fakturering till sina kunder. De har ett färdigt paket som de kan erbjuda ifall någon av deras företagskunder vill börja använda elektronisk fakturering men bankens VD ansåg att deras företagskunder inte har varit i behov av att börja använda sig av elektronisk fakturering. De håller dock på att gå ihop med två andra andelsbanker och bilda en större bank och då tror han att behovet av att erbjuda elektronisk fakturering kommer att öka för dem.

För att få flera mikroföretag att övergå till elektronisk fakturering kommer det att krävas mera och noggrannare information. Speciellt skulle företagen behöva få veta fördelar med elektronisk fakturering för att ett större intresse ska kunna väckas. Att det kommer allt fler krav från större företag på att börja använda elektronisk fakturering tror jag också kommer att vara en fördel till den elektroniska fakturans utspridning.

10 Kritisk granskning

Jag är nöjd med de svar jag fick från mina intervjuer, eftersom jag ville ha ingående information från få företag hellre än korta svar från många företag. Jag tycker att det i min undersökning har kommit fram att det jag ansåg vara största problemet i början av arbetet

faktiskt också är det. Syftet med mitt arbete har enligt mig också levt upp till det jag förväntade mig. Jag har tagit reda på hur mikroföretag ser på elektronisk fakturering och jag tycker också att jag har gjort en rätt enkel teoridel som företag skulle kunna läsa igenom om de behöver hjälp med att komma igång med elektronisk fakturering.

Att jag valde att intervjua tre företag tror jag blev helt rätt antal, skulle jag ha valt bara två hade jag fått fram för lite svar att analysera och hade jag valt flera så tror jag min undersökning hade blivit för omfattande. Jag tror dock att en enkätundersökning bland något av företagens kunder kunde ha kompletterat min undersökning på ett bra sätt.

Jag tycker att min undersökning är tillförlitlig på den nivån jag gjorde den. Jag ville ha mikroföretag på en liten ort som ännu inte hade börjat använda sig av elektronisk fakturering. Min undersökning är inte lika relevant för större företag eller för företag på större orter, men det var inte heller min mening eftersom jag tror att sådana företag redan har en hel del kunskap om elektronisk fakturering.

11 Avslutning

Det som jag tydligt har kommit fram till är att elektronisk fakturering ännu inte är så vanligt på mindre orter. Det märks att företagare inte har den kunskap som krävs för att själva ta i bruk elektronisk fakturering. En tvekan till att övergå till ett nytt system syns tydligt, främst för att det känns så främmande och svårt. Jag tror att detta gör att det känns som det inte finns tillräckligt med tid till att börja med något nytt. Eftersom det är främmande och svårt känns det också som att övergångsprocessen kan ta en lång tid.

Trots bristande kunskap har jag märkt att företag är beredda att börja använda sig av elektronisk fakturering i framtiden bara de får lite hjälp med övergångsprocessen. Detta är helt klart positivt! Nu skulle det bara behövas någon som sätter igång och hjälper mindre företag att börja använda sig av elektronisk fakturering.

Jag hade svårt att välja ett ämne först men så här i efterhand tycker jag att elektronisk fakturering blev ett mycket bra och intressant val för mig. Det visade sig i början av mitt arbete att jag knappt hade någon kunskap om ämnet alls innan jag satte igång och började läsa. Min kunskap förbättrades snabbt och nu känner jag att jag vet det mesta om elektronisk fakturering.

Jag känner att jag med detta arbete också kan uppfylla en funktion genom att erbjuda företag en lättläst grundlig introduktion till elektronisk fakturering. Det känns bra att arbetet samtidigt kan hjälpa andra så känns som om jag har delat med mig av min nyfunna kunskap. Det känns också bättre att det inte har blivit ett examensarbete som bara är gjort för att det måste skrivas om något.

Källförteckning

Aditro (2012). *Verkkolasku – TEAPPS XML laskusanoma*. <http://www.aditro.fi/node/536> (Hämtat 5.12.2012).

Aktia (2011 a) *E-faktura*. http://www.aktia.fi/sv/tilit_ja_maksaminen/e-lasku/ (Hämtat 15.11.2012).

Aktia (2011 b) *Nätfakturerering – hur fungerar det?*
http://www.aktia.fi/sv/yrittajille/maksuliikenne/sahkoinen_asiointi/sahkoinen_laskutus/sahkoinen_laskutus-miten_se_toimii (Hämtat 16.11.2012)

Alltomspara (u.å.) *E-faktura – enkelt och smidigt*. <http://www.alltomspara.se/e-faktura> (Hämtat 16.11.2012)

Dagens Nyheter (2008) *Så klimatsmart är e-fakturan* <http://www.dn.se/ekonomi/sa-klimatsmart-ar-e-fakturan> (23.4.2013)

E-faktura (u.å. a) *Fördelar för företaget att skicka e-fakturer*. http://www.e-faktura.com/pages.aspx?r_id=40042 (Hämtat 14.11.2012)

E-faktura (u.å. b) *Fördelar för privatpersoner att ta emot e-fakturer*. http://www.e-faktura.com/pages.aspx?r_id=40043 (Hämtat 14.11.2012)

E-Faktura (u.å. c) *Hur säker är e-faktura?* http://www.e-faktura.com/pages.aspx?r_id=40056 (Hämtat 8.12.2012)

E-Fakturerering (2005) *Varför e-faktura?* <http://www.e-fakturerering.se/why.htm> (Hämtat 8.1.2013)

Europa (2006) *Definition av små och medelstora företag (SMF)*.
http://europa.eu/legislation_summaries/enterprise/business_environment/n26026_sv.htm (Hämtat 22.4.2013)

Finlands författningssamling (2012) *Regeringens proposition till riksdagen med förslag om ändring av mervärdesskattelagen* <http://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2012/20120025.pdf> (Hämtat 13.11.2012)

Finvoice (2012) *Electronic invoicing standard*. <http://www.finvoice.eu/en-US/european-standard.php> (29.11.2012)

Finansbranschens Centralförbund (u.å. a) *Så här tar du e-fakturan i bruk*
http://www.fkl.fi/teemasivut/e-lasku/e-laskun_kaytto/Documents/index_sve.html (Hämtat 15.11.2012)

Finansbranschens Centralförbund (u.å. b) *Genomförandet av det gemensamma eurobetalningsområdet SEPA i Finland*.
http://www.fkl.fi/sv/temasidor/sepa/Dokumentit/sepa_fragor_och_svar__pdf.pdf (Hämtat 3.12.2012)

Finansbranschens Centralförbund (u.å. c) *Betala på SEPA-sätt*.
http://www.fkl.fi/sv/temasidor/sepa/informationsmaterial/Dokumentit/betala_pa_sepa-satt.pdf (Hämtat 3.12.2012)

Finansbranschens Centralförbund (u.å. d) *Raka spåret till SEPA!*
http://www.fkl.fi/sv/temasidor/sepa/informationsmaterial/Dokumentit/sepa_artikel_raka_s_paret_till_sepa_pdf.pdf (Hämtat 3.12.2012)

Finansbranschens Centralförbund (2010 a) *Ympäristöystävällinen verkkolasku*.
http://www.fkl.fi/materiaalipankki/tutkimukset/Dokumentit/Ymparistoystavallinen_verkkolasku.pdf (Hämtat 4.12.2012)

Finansbranschens Centralförbund (2010 b) *Finvoice-förmedlingstjänst beskrivning och villkor*. http://www.fkl.fi/verkkolasku/svenska/natfaktura_for_foretag/formedlingstj.pdf (Hämtat 7.12.2012)

Finansbranschens Centralförbund (2013) *Det gemensamma eurobetalningsområdet SEPA*.
<http://www.fkl.fi/sv/temasidor/sepa/Sidor/default.aspx> (Hämtat 23.4.2013)

Gunnarsson, R (2002) *Validitet och reliabilitet*. <http://infovoice.se/fou/bok/10000035.shtml> (Hämtat 4.12.2012)

ISO20022 (u.å.) *Frequently asked questions*. <http://www.iso20022.org/faq.page> (4.12.2012)

Holme, I.M. & Solvang, B.K. (1997) *Forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.

Kurki, M & Lahtinen, M & Lindfors, H (2011) *Verkkolasku käyttöön* Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino.

Kvale, S (1997) *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Larsson C-G & Hammarlund L.F. (2010) *Cash management för företag 2010*. Malmö: Holmbergs.

Nordea (2012 a) E-faktura.

<http://www.nordea.fi/Privatkunder/Kort+och+betalningar/Betalningar/E-faktura/862072.html> (Hämtat 14.11.2012)

Nordea (2012 b) *E-faktura för företag*.

http://www.nordea.fi/Företag+och+organisationer/Betalningar+och+kort/Avgående+betalningar+och+fakturor/E-faktura+för+företag/993812.html?WT.seg_1=287 (Hämtat 14.11.2012)

Pengarnasammadag (2008) *Vad är en faktura?*

<http://www.pengarnasammadag.se/vad+%C3%A4r+en+faktura/> (Hämtat 8.11.2012)

Pohjola (2012) *E-fakturatjänsten*. <https://www.pohjola.fi/pohjola/yritys--ja-yhteisoasiakkaat/maksuliike-ja-kassanhallinta/laskutus/e-fakturatjansten?cid=380802830> (Hämtat 20.11.2012)

Skatt (2003) *Kraven på fakturan i momsbeskattningen*. [http://www.skatt.fi/sv-FI/Detaljerade_skatteanvisningar/Momsbeskattning/Kraven_pa_fakturan_i_momsbeskattningen\(10341\)#1](http://www.skatt.fi/sv-FI/Detaljerade_skatteanvisningar/Momsbeskattning/Kraven_pa_fakturan_i_momsbeskattningen(10341)#1) (Hämtat 8.11.2012)

Statistikcentralen (u.å.) *Små och medelstora företag*.

http://www.stat.fi/meta/kas/pienet_ja_keski_sv.html (Hämtat 22.4.2013)

Svenska Bankföreningen (2011) *E-faktura: företag som mottagare*.

[http://www.swedishbankers.se/web/bf.nsf/\\$all/FAECA12187D22B70C12575F30035627D](http://www.swedishbankers.se/web/bf.nsf/$all/FAECA12187D22B70C12575F30035627D) (Hämtat 23.4.2013)

Tomperi, S (2005) *Bokföring i praktiken*. Tammerfors: Tammer-Paino Oy.

Ålandsbanken (u.å.) *E-faktura*.

<http://www.alandsbanken.fi/info/opencms/Finland/sv/banktjanster/internetkontoret/e-faktura/> (Hämtat 20.11.2012)

Intervju

1. Vad heter ert företag?
2. Vilken position har du i företaget?
3. Till vilken bransch hör ni?
4. Hur många anställda har ert företag?
5. Har ni mera företag eller privatpersoner som kunder?
6. Vet du vad en elektronisk faktura är?
7. Kan ni ta emot eller skicka elektroniska fakturor?
 - Vad är orsaken till att ni inte använder er av elektroniska fakturor?
8. Har er bank meddelat er om möjligheten till att ta i bruk elektronisk fakturering?
 - Hur då?
 - Har ni fått veta om fördelar och nackdelar med elektronisk fakturering?
9. Har ni fått information någonstans om hur man kan börja använda sig av elektroniska fakturor?
10. Har du hört talas om olika elektroniska faktureringsstandarder som:
 - Finvoice
 - TEAPPS
 - EDI
 - ISO 20022

11. Vet du vad SEPA är?

12. Vad skulle kunna få er mera intresserade av elektronisk fakturering?

13. Har någon kund frågat om ni kan skicka elektroniska fakturor eller bett om det?

14. Har ni sett någon reklam om elektronisk fakturering?

15. Skulle ni vara intresserade av att få en handbok med en sammanfattning om elektronisk fakturering?